

[Aksel Larsen.]

angaar, har brugt Murskeen synderlig meget, og Regeringens Sværd minder i høj Grad om en ganske vist noget mere sløv og rusten Nedskæringskniv end den, Madsen-Mygdal i sin Tid brugte. Til Gengæld kan man vel ikke tvivle om Regeringens eller Regeringsflertallets Vilje til at anvende dette Stykke Værktøj.

Under alle Omstændigheder er det saaledes, at Regeringen lever fra Haanden og i Munden, at dens eneste Styrke er negativ, og at alt dette naturligvis maa bevirke, at der kommer til at mangle Plan over Regeringens Handlinger og Landets Politik, og at Tilliden til Regeringen, og desværre ogsaa delvis til Rigsdagen, efterhaanden gaar fløjten i Befolkningen. Alt dette er en Følge af, at vi fik dannet denne Mindretalsregering. Det er min Opfattelse, at det eneste, man egentlig virkelig med Sikkerhed kunde læse ud af Folketingsvalget i Oktober Maaned i Fjor, var, at Folket ønskede en Fortsættelse af den Politik, af den Linie, Samlingsregeringen havde indledet, og for saa vidt er det ikke noget nyt, det, der nu fra andet Hold siges saa stærkt, at det, der er Brug for i Danmark, er Samarbejde, og at flest muligt enes om mest muligt. Det er det, der har været Brug for, det er det, der stadig væk er Brug for, men det var det, vi i hvert Fald ikke fik i Fjor Efteraar.

Siden den Tid er Udviklingen gaaet videre, og der viser det sig, at ogsaa i Politik har Tingene deres egen Logik, og Inertiens Lov er meget stærk, saaledes at Menneskene, i dette Tilfælde Politikerne, synes at have meget vanskeligt ved selv at gøre sig til Herrer over Udviklingen, eller, hvis jeg maa bruge det Udtryk, at bryde Tryllekredsen.

Jeg har sagt det før, og jeg vil gentage det her: det er en uholdbar Situation, Landet befinder sig i, med netop denne Regering og med de Forhold, som hersker paa Rigsdagen, hvor det hele efterhaanden opløses mere eller mindre i alles Krig mod alle, og der derfor ikke bliver gennemført gode og gavnlige Foranstaltninger, som ellers kunde gennemføres, hvis der blev talt fordrageligt om Tingene. Men det lader jo til at være umuligt at faa nogen fornuftig Forhandling om disse Spørgsmaal. Fra Regeringens Side har der kun været udvist Initiativ i den Retning, at man har ønsket at forhandle med fire af de største Partier i Folketinget om visse vigtige Sager, og disse Forsøg er ikke kronet med synderligt Held. Men ellers er der ingenting gjort. Det ærede Medlem

Hr. Christmas Møller har ved forskellige Lejligheder slaaet til Lyd for, at Frihedsbevægelsens Folk og de gamle Politikere burde samles og tale ud om Tingene for at se at naa til en Forstaaelse eller i hvert Fald til at borttrydde visse Misforstaaelser. Det er ikke sket. Men jeg ved ikke, om det er saa paakrævet. Det er i hvert Fald langt mere paakrævet, hvis man under fornuftige Former kunde komme til at snakke om Tingene Politikerne og Partierne imellem, og det vilde i Realiteten blive den samme Drøftelse, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har ønsket. Noget saadant kan imidlertid kun finde Sted, hvis Regeringen tager Initiativet til det, men det har den ikke ønsket, og det skyldes maaske til Dels — hvad ved jeg —, at hvis der skulde komme noget ud af saadanne Drøftelser, maatte det i hvert Fald blive en anden og for Landet og Samarbejdet bedre Regering.

Nu befinder vi os i samme Situation, som vi befandt os i for en god Maaned siden, og som vi har befundet os i ved tidligere Lejligheder. Vi befinder os i det, man kalder en Krisesituation, fremkaldt først og fremmest af Statsministerens Politik og Statsministerens Udtalelser angaaende et enkelt, men meget stort politisk Spørgsmaal, Spørgsmaalet om Sydslesvig og Sydgrænsen. Det var naturligvis ikke uventet, at der vilde blive en stor Debat om dette i Folketinget ved denne Lejlighed. Det var i den Grad ventet, at et københavnsk Blad endda — man kunde fristes til at sige, at det næsten er begavet med profetisk Fjernsyn — for en halv Snes Dage siden var i Stand til at skrive bl. a. følgende:

„Ud fra alle Erfaringer er der ganske vist Grund til at tro, at det socialdemokratiske Stormløb med Hensyn til de stærke Ords Opmarch bliver effektivt, at Ordførerens Stemme vil skælve bevæget, og at Harmen vil gløde i hans Ansigt. Den Slags gør Indtryk paa Vælgerne og afgiver ypperligt Agitationsstof.“

Men hvad selve Realiteten angaar — for Stemmeføring og Ansigtssrødme er jo kun det ydre Appendiks —, var det ganske givet, at der maatte komme et Opgør om denne Sag, og det var noget, man i øvrigt ogsaa kunde vide, før Statsministeren aflagde Diplomaterfrakken og optraadte som henholdsvis Folketingsmand og Privatmand, henholdsvis i Sønderborg og København. Det var noget, man kunde vide, naar man kendte Statsministerens egen Maade at tage Tingene paa og husker en lille Smule af, hvad man har erfaret.